

የትግባራት አድማማስ

ጥቅምት 8 2001 ዓ.ም

የዕለት ገዢ የዓመት ለበብ

“ርሃብ ከገደለው በስይና የጥቃትው” እንደተባለው፣ ለሁሉን ተማትን፣ ድርሃትንና ድንብትን በተከከል ለያዥው የሚችሉው፣ የእናርሰ ሰላጊ የሆነው ስው በቻ ነው፡፡ ተጋቢ የሚያዥው ሲለ ለሁሉ፣ ታርሃ የሚያዥው ሲለበርድ፡፡ ለሰማው ቁርቶ ለያልፅም የሚገኘው አይሁንም፡፡ እንደ ስው፣ ለሳው ወገኑ የረቡው፣ የጠማውና የተራዘ ወገኑን ለያይደምናልባት ሲበኩዋ ፍጠር በሙሮት ወይም ሁሉናው ክልሞት ስለ ለያዝ - ለራሱ ለታርም ይችላል፡፡ የችግረኝውንም ገብቄልና በመመልከት መንፈሳ ለሰበርበት ይችላም ይሆናል፡፡ እንደ ለሁሉተችውና እንደ ተከናዣ ግን፡ ገብቄ አይሰማውም፡፡ በተለይ በአይወቱ ወሰተ ስርቦት የሚያዥው ስው፣ ሲለ ለንጂ ለጥረው አይችልም፡፡ በጽላም ከሚኖሩ ካስቁስ ሚኑት መከከል በድንብት የሚማቁቅ ያው የኝው አካባቢ የመጀመርያዎን በታ የያዝ በሙሮት፣ ሲለድህነት ለእተምናያ ሂሳብ ለማስረዳት መምከር ምናልባት፣ ምጥ ለእናደ አስተማረች ይሆናል፡፡ ያስተባና ግን ከረሱ ወደ ገዢ እየተባባስ የሚሂድውን የህንጻችንን ሁሉንተናዊ ችግር ከማንሳት እንቀበባልና የረሳ ገብቄ ነው በማለት በዘምታ ለናልፍ አይጠበቅም፡፡ ሰላሱችንን ሁሉንተናዊ ችግርች ያለመቻከት ከማንሳት እንታበይም፡፡ ከቆምንበት ዓላማ ፍንከት እንልም፡፡ የህንጻችንን ሁሉንተናዊ ችግርች በዘመቻቻ መለከ ለማስወገድ እንታገለን፡፡

“በንብሰማ ይር እየተመከኝ፣ የኬማ በሽታ ስው ሆኖ ተገኘ” እንደተባለው፣
በሁገቻችን ወሰጥ ለሚከሰቱት ላይ ላይ ቅጋዊች፣ በየጊዜው የሚሰጠት
ምክንያቶች ያው እንደተለመዶው የተለያየ ዓቶዎ:: እስከሁን ጥን ወጥዎን
በሽታና ምክንያት በእመዘኝ አልታሰበበትም:: በታሰበበትም እንኩ መርሃ
መፍትሮ ለገኘለት አልተችላም:: የሁገቻች ቅጋዊ ለመቆቻምና ለመጋጥርም
እስከሁን የተደረገበት ጥሩቶች ሁሉ ግባቶዎን መትተዋል ለማለት
አልተችላም:: ለእተተኩያ መመሪቶች ቅጋዊ ምክንያቱ የፖለቲካ ቅጋር
መሆኑን በተገበው መልከ አልተጠናም:: ጥንበው አሉ ከተባለም መፍትሮ
አምራውን እርምጃ ለመወሰና ከግብ ለማድረሰ እስከሁን አልተችላም::
በዘመና ምክንያት ይመስላል “በአየሩ መሳይ እየተመከኝ፣ በዘመና ዕተረት
እየተመከኝ፣ የእኩዎ ቅጋርማ ሂሳብ ሆኖ ተገኘ” እያለ የሚያገረመርመው
ርሃበተኩው አካባቢ:: ምንም እንኩን በየጊዜው ወቀቀን እየጠበቀ የሚከሰተው
የዘ ሲ ዕተረትም ሆነ አልይ አልይ የሚታየው የአየር-ንብረት መለዋወጥ
በስብሰ ማረጋገጫ የሚያስተካክለው ጉዳት ቁሳል እንዳልሆነ በታችወቃም:: ላይ
ከሁገቻችን የሚያወጣበት መመሪቶች ምክንያት ሂሳብ ሆኖ መሆኑ አሉ
ለባል እያችልም:: ይህንን ካራ የሞኑንስዎ:: እኔ አዲስ ክስተት ቅጋን
ሳይሱ:: አሁንም ይህንን ምክንያት በሚገባ ተረድተን፣ ቅጋቻችንን ለአንድና
ለምን ገዢውም በሆን ለማስወገድ አለቀቻ መፍትሮ መፈጸመ የሚቆጠሩት
ከፍለው ሁሉ፣ ለሁገቻችን ሁሉንተናዊ ቅጋዊ ውኩምና ምክንያቶች እስከሁኑ
ድረሰ፣ ለሁበም ሆነ በሽታ፣ መማይወገንበትም ሆነ ድንገት፣ ወደፊሳ መቅረትም
ይህን ለመና ከምድረ-እተተኩያ ለመገድ ቁርቶ ለቀረፈም እያችልም::
የምሳሌዎያን ቅጋቻችም ሆነ፣ የምግባረ ሰነድ ድርጅቶች ምዕቀቻት፣ የዓለም
አቀፍ የገንዘብ ተቋማት በፊር፣ ወይም ደግሞ መንግሥቶች ያልሆነ
ድርጅቶች የጋዥ ለቅጋቻችን ሁሉ አለቀ መፍትሮ ያስተኞል በለን ማመን
ቀርቶ መመናትም የለበንም:: በዘመና በቅጋቻችን ማረጋገጫ የሚገኘውና
በዘመና የሚከሰቱት ዓቶዎ:: ሁሉም ተጠቻ አስፈላጊውና የትክክለት
አቀማቷችንን የሚያስተና ዓቶዎ:: ለአንድ ነፃ አካባቢ ደግሞ፣ የስብሰ እኩ

ከማየት የበለጠ ቅስም የሚሰጠርና እንደ እሳት የሚፈጸም ነገር የለም:: በዚው
ርዳታና ጥወቃት ያደገኘ የበለዥነ ሆኖ እስከሁኔን መኖሩን ማስታወሻ
ይቶጋኝል:: ምርልጥ እሱ መግቢት በለው ከመለመን:: እሱ ማጥመድናን
አስተምሩን ማለቱ እራሳን ለመቻል የሚረዳ በልሆት መሆኑን ተገኘዘበ::
መሠረታዊ የእዝነው ቅጽሬታን ከልሆታን ወይም:: በለው ካደ ሁሉ
ተጠቀሙ:: የራሳቸናን ቅጽር ለመፍታት ታጥቆን ከልተነስ:: የልመና
አቀማካቸናን ይዘን በንክራተት መሳቅያ መሳሌቅያ ከመሆን እልፈን
ለቻጋቸናን ዘላቂ መፍተሬ እናመጣም:: የከፍለ ከመናቸና አካባቢ የሚመዘገበ
የሚገመተው:: የሚገመገመው:: የሚለከውና የሚፈረደው:: በኋይ ደረጃው
ዶድግት:: በምጣኑ ሁብቱ መደርሮች:: በገዢንበና ተከናለዋው ምጥቀት እንደ
በረከ ገኙት በቻ አይደለም:: ወይም በፊልማው ልዘምና አይደለም::
የባለ ማስታ ስለ ተረከ በለበቻቸ መሆናቸን በቻ:: ለሆያ እንደናው
ጥወት-ዓመት ለማናር አካባቢ መስራርት ይጠቀመናል በለን ማሙን
እንችንፈለጊ:: ዘ ት ዓለማቸን ስለእድሜ መርካትና ደል፣ ለለማይጨው ወረዳና
ጥቀት:: ስለቻይለ ሥሳሁ ማቅና ስለመንግሥቱ ተደለማርያም ማቅጨፏና
ፍርጠባ:: ስለውም ጥልቁ ገብናት:: ወይም ይን የታገለን ትወልድ እነግባብ
በመተቻት ወዘተ ለቻጋቸቸናን ሁሉ ስቦበና ማጠየቅያ እየፈለግን መኖር
አይገባም:: የሂዕወ ትወልድ የራሳን የወቀት ቅጽር መፍታት ተሳራነትም
ግዳታም እንዳለበት ከልተገነዘበ:: ያለፈውን እየተቸና በቻ በመገኘትና
ትግልንም በመሽሽ ለእትጥናያ ቅጽር መፍታኤ እናመጣም:: በደርሱታቸው
እየፈሩና እየፈሩ ከእትጥናያ መስራው ያለባቸው ወይምና እንደ
የእትጥናያ አካባቢ ለሆን አይቻልም:: አይገባውም::

ህልውናውን በይፎ የካል 36 ዓመት ያወቻው እስከታ:: ለሆንቸናን ቅጽር
ከከንፈር መምጠጥ ባሻነር:: ተንክሮ መስራቻና ወጪት ማስመዘገበ እለብን
በለው የምናል:: በመሆኑም:: ፖርታው:: ለእትጥናያ ሁንጻዊ ደንጋነትና
ለቤትቸም ቅጽርና ከበር ሲል አይከፍለ መሥዋል እንደከፈለ እንዲጠ
የሚታገልለት የእትጥናያ አካባቢ ቅርቶ:: በላቶቸም በሆነ ማይና

የሚቀበለት ቤትና ማቅረብ የዚህ ነው:: በዚም ቤትና የሁሉም የገዢነት ይርሱታል
ተለዕከ ለመፍትኬው ስነት መታገላ እንደ ስል ቅጂር ማወራት ቤቶች ለዚም
እይዛባም በለው እስከታ ያሞናል:: ይህም በመሆኑ፡ ለቅጂሮችን መወገድ
ቆድማሪያ ካልሰጣቸው፡ በለውም እስተኛ ለማስወገድ ካልተረጋገጧን ለምን ጉዳይ
እንደምንታባበር ለመረዳት ያስተካክናል:: እና እኩ ለሁባትም እና፡
ታርክናልም:: ይሆኝም እና፡ ሁይወታችን ሁሉ በርካታ፡ በበድርና በምዕቀዱት
ዘረም የጠኑውን ነው:: በሽታና ደግነት፡ ፊሳታሪትና መጋይምነት የበኩረዋ
ገዢታችን መታወቁያ መሆኑን ዓለም ካወቀው ካኝበን ዓመታት የሚቀበር
ዶክማ እስመዝግበናል:: እሁንም እኩ በማስቀበር ማረ እና፡ የመከራ ዓይማኑ
ማስቀበሩን አቀመን እኩ የበኩነት ተስፋ ል-ዳይና አቅጣጫ ለማጥበት እኩ ምስራና
መከራት ያለበት ይመስላል:: መርሃ ሰማይ-ምድና ካልተደሩበን
በስተቀር፡ ይህን ማድረግ የሚሰነድ ሲትና እይደለንም:: የዚንያቻቸው ከማንም
በፈት የረሳችን ፍልድ፡ ሥነወርቅ፡ የህንና ሥራና የመንግሥት አስተዳደር
የነበረን ሲትና በመሆኝችን ነው:: “የመጀመሪያዎች፣ የመጨረሻ ይሆናል”
ካልተባለን በስተቀር፡ ልአው ቤቶች፡ ወደ ሂደት እንደሸው ክፍለ-ዘመን
መግባታችን አዎች፡ በኩረዋና ይመከራበለዋዊ አስተዳደር ለመመራት
ከአሁን ቅድመ-ዘማሪያት ለማድረግ መሰናናት ይኖርበናል:: “እትቶችያ
ታቦዕነ እድዋት ህበ ምስራ-በወያን” የሚባለበንን ምዕት ማስቀም አለበን::
በዚህ ምትኩ ጥን እትቶችያ በረሃ እየተማሙኑት፡ እናቸናና ተይሄን
ወይወገዢ፡ ማሳድራ፡ ወይከርስ-ምድር ተብቃ መዘርጋት አለባት፡ ለተተና
መራተና ስለዚ ይግባኝ ይህ ክብድ እይምንም:: ለጠ ለአውን ለረከው
እንተወውና፡ በዚ ከማናናውም ጉዳይ በበለጠ ቅድማሪያ ለንሰጣው የሚገባን፡
የፊለት ጉርበና የዓመት ለበለ ሁሉም ሲሆ የሚያገኘበትን ማረጋገጧ እንደሆነ
ማንም ለነጋረን እይዛባም:: እንዲ ለገኘ ከዚለ በፈት ማድረግ ያለበት፡ በርሃብ
የዚንያቻት እንደቀበል የሚረጋገኙትን ሲትና ማዳን ነው:: ለሁባና ተኩ ሰነ
የማይበጠው እድገት መተዋች መሆኝቸውን ለእና እትቶችያውያን ማንም
አስተዋዢ ለነጋረን የሚያስፈልጊን እይመስላም:: ይህንን ለማድረግ ይግባኝ
እንዲያው በምዕቀዱና በዘፈቀደ የሚሆን እይደለም:: ለገኘ እኩበት ለዚህ

ተቀርቁሪ ለታረኩ ቅናዚ የሆነ በዘራፍ መንግሥት እንዲመጣ ያስፈልጋል፡፡
ይህ አስከሁኔታ የለም፡፡ በዘራፍ ተልዕክና ላዳደ ያለው መንግሥት የገተኛው ነፃ
አጥቶች፡፡ ከምኑልኩ ግብ መሰንት የተቀመጠው በባብ በዘረተኝ በድን፡፡
ለአጥቶችም በዘራፍ ተቀም እንዳልቆሙ፡ የ17 ዓመታት ተግባሩና ባንያም
አረጋዊውል፡፡ እፈጻሚነት ዕድገቱ፡ እሁንም የሚኖርበት ስይመቱ፡
ለአጥቶችምና ለአዝቦች ጥሩት እንደ ለማት እንዳልሆነ ማንም ነው
የሚጠረውር በለመሆኑ፡ በዘራፍ ግብ ለማድረግ እንዲማግበው
ሁሉም የተሰማማበት ይመስላል፡፡ ይህ ይግሞ፡ የመፍትሬው ፍለጋ የመጀመሪያ
ርምጃ ለለማሆን የሚደገፍና የሚበረታታ ነው፡፡ ለዚህ ተግባር በመጀመሪያ
ይረዳ ተሳፊነቱና ተግባሩ የተማለበት ወያንና ያለማውላው አስቀምድ
በደከራከራዊ ሥርዓት ለመተካት ቅርጫ የተነሳው የፖልቲካ ቤቶ ቤቶ ነው፡፡
የዕለት ነርስ የዓመት ልብ፡ በለም መጠናም ነኝ ለመቀልበስ በግድ፡፡
ለአዝቦ፡ ለሆነርና ለወገን የሚያስብ መንግሥት መቆቅም አለበት፡፡ ይህንን
ለማስተካከት የሁሉም ነው ዓይነተኝና የግብር-ቀዶም እኩንዳ መሆን አለበት
በለን እናምናልን፡፡ ተወዳደም ተጠለ፡ የሆነታን ሁሉንተናዊ ተግር
የሚያጠኑት በአመሆኑ በፖልቲካ ቤቶ እንዳሆነ ስይታልም የተፈጻሚ ከሆነ
ወለው አድራሻ፡፡ የፖልቲካ ተግር ሌጠል፡ የአጥቶችን የፖልቲካ ሥልጣን
የያዘው ክፍል፡ የቻማኑ ሁሉ መንሰዱና በግምባር ቅዶምም ተጠያቂው ነርስ
ነው ማለታቸውን ነው፡፡ ተጠያቂነቱም ተግር ፍጠረው ነርስ እኩንዳ መሆኑን
እያወቁ፡ መፍትሬ ለመፈልግ ይገታ በስ በመሆኑ ነው፡፡ የአንድ ሆነ
መንግሥት፡ አስተዳደረዋለሁ ለማለው አዝቦ፡ ለአይወቁ፡ ማለት ለተርጉም፡፡
ለደንብነቱ፡ ለጠናው፡ ለተምስርቱ፡ ለሌማቱ፡ ለፊልግቱ፡ ወዘተ ተሳፊነትና
ግዢታ እንዳለበት ክላውቀና ግዢታውንም ክልተውጠ በሥልጣን ለይ
የሚፈጸበት እንዳቻም ምክንያት አይኖረውም፡፡ መውረድ አለበት፡፡ በግድም
ሆነ በውድ፡፡ በአጥቶችም ታረኩ ይግሞ መንግሥት በውድ ከሥልጣን
የውረድበት ገዢ አልታየም፡፡ በግድ እያመጣ በግድ ከመውረድ በስተቀር!

የመንግሥት መሰምም ለአሁበት ተቀም እንደ፡ የተገለጻውን ለሆነ እያችልም፡፡
የፖሉትኩ ቅርጫ ይግሞ ስዕስ-መራሽ ነው፡፡ ስዕስ-መራሽ ቅርጫ የሚፈጸው
ይግሞ በራሳ ቅርጫን በፌጻዬው በስዕስ ነው፡፡ የህንጻችን ሁሉንታዊ
ቅርጫ፡ ወማም ወረዳ የፖሉትኩ ቅርጫ ነው የሚባለውም በዚህ ላንድ ነው፡፡

ዚ በእተዋናያ ወሰጥ በሚለየጥቻ የሚቆጠሩ በትክ በርሃብ ይረጣል፡፡
ከድንብኩና ከሂሳብ ክፍት የተነሳ ዘዴ በአዲስ አበባ እንደ ስዕስ ለሁኔን
ለማስታገዥ እንደ ታሪክ ተሸሱ በአንድ በር አየዝኝ እንደሚቀምስ የሚያየው ሁሉ
የህኖችውን ይገልጻል፡፡ ይህ አሳዛኝና አሳተኞች ተከራካሪ ለእተዋናያ
አዲስ ክስተት ሆኖል፡፡ በአያሌ ሪወች የሚቆጠሩት በወሁኑ በቶች ይማቅቻል፡፡
ሁኔን እየለቀቀ የሚሰራደው በር፡፡ በቱ ይቀጠረው ተበኩል፡፡ እኩ እያ ሰላ
ወይም እያደሰ የሚባል በሙን እመጻን በሽታ መቅሰፍት ሆኖ ነልቀ
መሳፍርት የለለውን በር እየቀጠሩው ይገኘል፡፡ በኋይ ቅርጫ አስገዳጅነት ወደ
መከከለችው ፈጻሚያዎች የቦርብ ማጻች በመሰራድ፡፡ ለእሳተኞች ተግባርና
ውጭና የሚያረጋገጥ የህንጻችን ወጪት በቶች ሁኔታ የገለና ደረፍት የሚሰጥ
አልማኑም፡፡ ይህ ክስተት በተለይ በእተዋናያ ታሪክ የመጀመሪያው ነው፡፡
የፖሉትኩው ቅርጫ የመጠወን ስቻቻና መከራ በርሃቤን እንጋጌዎችም፡፡
ስለሆነም፡ በድንብኩና በሚቀና የሚገኘ አምባገናን በረቱ ለጠቅተ ማስቀል
ከሁለም በገዢ ቅድሚያ የሚሰጠው መሆኑን ተገኘበበና፡፡ ወያን ማስቀል
እንዳለበና፡ ለሳ አስታዋናና ክስን ለኖሩን እያገባም፡፡ ይህ አስከልሆነ ድረሰ፡
የፊልት ታርብ የዓመት ለብስ ማጣታችን አስከ ፍጻሜ-ዓለም ይቀጥላል፡፡

የእተዋናያ አሁበት ታታርና ሌብን እንጋጌዎች ለያመርት የሚጥር ነው፡፡
እተዋናያ በተፈጥሮ አልተበደለችም፡፡ የቶችጻና የውጭና ፈንጻዽች ጥን
በመፈጻሚ ተከራይመው አሁበት የሚበዘበበ ስጠባጠ ገንዘዣ ጉንዘዣ ተችው፡፡ በር
የእተዋናያ መከራና ስቻቻ የዘረኛው የወያኑ በድንብ አዥያራ ለጠቅተና ሂደቱ
ውጭት ነው፡፡

ለእንደም ለሁለም ከቻባር ማጥ እንድንወጣ፣ ከቻባር እረንቁ ገበተን
እንደንማቂቁ ያደረገንኝ ይህን በረኩና መሰረ እረመኑ የወያኑ አጠቃላይ በትግል
ማስወገድ አለብን፡፡ ለሳ መፍትሬ ከቶም የለም፡፡ ከሁሉ በፊት በሆነታ ዘላም
ለመጠ ግድ ይሳል፡፡ ከዘመም የመጀመሪያው አይደንዳችን ስጠባችን ቤታዊ
የፊልት ገዢነና የዓመት ለብዕት የሚያገኘበትን ህኔታ በአስተካይ ማመያችት
ለሆን ይገባል፡፡ ዓመት አልይ ዓመት ለተከ ከመከራ ወደ ባሻ የመከራ ህኔታ
ዘመችን የሚገኘበትን ክስተተ ለእንደም ለሁለም ማስወገድ አለብን በለን
ቀርጋን በመነሳት የሆነታዎችን የተፈተት ሂደት ማስቀም አለብን፡፡ ሁሉታንም
በመተባበር!!!!